1e Jaargang, nummer 1, 17 februari 2023

De Literaire Natuur

MET UITGAVES VAN : COAB, HET RODENBERGS PREDIKANTEN FONDS, DE ONKRANT

PLANTEN VAN VLEES – deel 1

Harm woonde met zijn twee kinderen aan de rand van een bos. Het bos was tamelijk groot, en er bleek een indianenstam te wonen die een paal met een dierenkop erop aanbaden. Meestal waren dat koppen van varkens of runderen zoals buffels en bizons. Harm waarschuwde zijn kinderen altijd dat ze niet het bos moesten ingaan. Hij was te bang dat de indianen zijn kinderen wat vreemds zouden aandoen. Er gingen allerlei vreemde verhalen over deze stam in de ronde. Ze zouden vreemde dingen doen met kinderen. Bewijzen voor deze verhalen waren er niet. Maar Harm wilde geen enkel risico nemen. Op een dag tikte er een man op het raam. Het bleek een indiaan te zijn. Hij had dierenvellen op zijn rug, en hij had laarzen van een soort bont. Harm deed open, en vroeg waarmee hij de man kon helpen. De indiaan zei niets. Toen wees hij op zijn laarzen. 'Ikko Boeke,' zei de indiaan. Harm kon dat natuurlijk niet verstaan en haalde zijn schouders op. 'Mijnheer, ik heb geen idee wat u mij probeert te vertellen. Die taal ken ik helemaal niet,' zei Harm een beetje nors. Weer wees de indiaan op zijn laarzen, en toen zag Harm dat er een gat inzat. 'Oh, ik dacht dat indianen zelf wel wisten hoe ze zulke dingen kunnen maken,' grapte Harm. 'Nou, komt u maar verder.' De indiaan kwam naar binnen en deed zijn laars uit. Harm pakte draad en een naald, en begon de stof aan elkaar te naaien. Hij vond het vreemd dat de indiaan dit zelf niet kon.

'Hebben ze bij jullie geen onderwijs ?' vroeg Harm. De indiaan schudde zijn hoofd. De kinderen kwamen thuis en waren verbaasd toen ze de indiaan op de bank zagen zitten. 'Wat moet hij hier ?' vroeg Ko. 'Laten we een beetje gastvrij zijn,' zei Harm. 'Maar pa, u weet dat indianen gevaarlijk zijn,' zei Bep. 'Daar zijn geen bewijzen voor,' zei Harm. 'Trouwens, hij had gewoon mijn hulp nodig.' 'Het kan een valstrik zijn, pa,' zei Ko, die het niet vertrouwde. 'Ach welnee,' zei Harm. 'Hij kan hier best wel een nachtje slapen.' 'Wat !' riep Ko. 'Mij niet gezien. Dan ga ik wel bij oma slapen.' 'Doe jij dat maar,' zei Harm. 'Ik ben wel blij met een beetje gezelschap sinds mama is overleden.' Bep begon te snikken. 'Moet je dat allemaal weer aanhalen, pa ? Zo komen we er nooit overheen.' 'Sorry,' zei Harm. 'Ga jij ook maar naar oma.' De kinderen liepen de deur uit, terwijl Harm aan de indiaan vroeg of hij een biertje wilde. De indiaan wilde dat wel. Harm zag het als een uitdaging. Als hij vriendschap met de indiaan kon sluiten, dan zou dat bevordelijk zijn voor de verhouding tussen het dorp en de indianen. Misschien zou dat wel veel misverstanden uit de weg ruimen.

In de nacht hoorde Harm wat gerommel op het zolder. Toen hoorde hij ineens luide muziek. Toen hij kwam kijken had de indiaan een grammofoon-plaat opgezet. Harm kon er wel om lachen, en ging weer verder slapen. De indiaan bleek het goed naar zijn zin te hebben, maar de dag erop wilde de indiaan weer terug. De indiaan was te gehecht aan het bos. Harm kon dat goed begrijpen. De indiaan was verder erg dankbaar, maar maakte duidelijk in hele gebrekkige taal dat de vriendschap nu ook ten einde moest komen. De indiaan zei dat het voor hem eigenlijk verboden was om vriendschap te hebben met de blanken. Harm kon het niet laten om nog even te vragen over die laars. 'Waarom kwam je hier eigenlijk voor die laars ? Hebben jullie geen vrouwen in jullie stam die voor dit soort dingen zorgen ?' De indiaan liet weten dat ze geen vrouwen meer hadden. Die waren allemaal dood. De stam had alleen nog maar mannen, en die schenen heel onhandig met deze dingen te zijn. 'Maar hoe moet dat dan verder als je nog eens zoiets nodig hebt ?' vroeg Harm. De indiaan maakte duidelijk dat het maar behelpen was, en dat alles te hooi en te gras zou gaan. Misschien zouden ze zich het zelf wel aanleren, maar dat zou tijd kosten. De laatste vrouw van de stam was net overleden. Harm zei dat hij kon begrijpen hoe hij zich voelde, want zijn vrouw was ook overleden.

De indiaan maakte duidelijk dat hij juist blij was dat de vrouw dood was. Vrouwen bleken een grote macht binnen de stam te hebben, en die zouden ze in het verleden misbruikt hebben. De indiaan voelde zich vrij nu. Harm vroeg zich af of de vrouwen misschien vermoord waren. 'Hoe zijn jullie vrouwen aan hun einde gekomen ?' vroeg Harm tactisch. De indiaan liet weten dat dit een groot geheim was. Harm vond dat verdacht. 'Waarom wil je het niet zeggen ?' vroeg Harm. 'Hebben jullie iets te verbergen ?' 'Shhhh,' zei de indiaan, en drukte zijn vingers op de lippen van Harm. 'Jullie zijn me maar een vreemde koekebakkers,' zei Harm. De indiaan maakte duidelijk dat hij nu moest gaan, en rende het bos in. Harm stond met zijn ogen te knipperen. Hij vertrouwde het helemaal niet. Even later kwamen de

kinderen thuis. 'Hoe was het bij oma ?' vroeg Harm. 'Oma was er niet,' zei Ko. 'Maar we hadden de sleutel, dus we zijn daar gewoon gaan slapen.' 'Misschien is ze bij tante Buurtje,' zei Harm. Ko en Bep gingen op de bank zitten. 'Hoe is het afgelopen met die indiaan ?' vroeg Bep. Toen vertelde Harm het hele verhaal. 'Ik heb nog eens lopen denken, hè,' zei Bep. 'Die indianen hebben misschien onze hulp nodig. Ze leven niet voor niets in het bos. Er moet iets in het verleden mis zijn gegaan.'

'Ach welnee,' zei Ko. 'Ze houden van het bos. Ze zouden niet anders willen. Er is nooit iets verkeerds gegaan, want ze hebben altijd al in het bos geleefd.' 'Nou, ik weet het nog niet zo net,' zei Bep. 'Misschien hebben ze traumatische ervaringen gehad in stad of dorp, en zijn toen naar het bos vertrokken. Wie zou er nu vanuit zichzelf zo primitief willen leven ?' 'Ik,' zei Ko. 'Ik begrijp hen gedachtengang helemaal. Maar voor ons zijn ze nu niet meer te vertrouwen. Het lijkt wel alsof er een vuur is tussen hen en ons. Het bos is in oorlog met het dorp.' 'Er kunnen toch ook wel tussenwegen zijn ?' vraagt Bep. 'Blijkbaar niet,' zei Ko.

Uit : Proza van de Vuh, uitgave : coab

BOEKBESPREKING ‘VEEL LIEFS UIT MOSKOU’ VAN IAN FLEMING

Het leven is een illusie.
We leven in een wereld van permutaties, oftewel wisselende rangschikkingen.
Deze permutaties zijn ook belangrijk in het coderen van belangrijke informatie, opdat militaire strategie beschermt blijft.
Ook kunnen de permutaties dan boodschappen weer decoderen.
In het boek (1957) en de film (1963) ‘from Russia with love’ van Fleming gaat het over een Russische decoderings machine genaamd de Spektor of Lektor, die werd gebruikt om geheime documenten te kunnen lezen. Het was nogal een gevaarlijk apparaat ook, want als onbevoegden het zouden gebruiken dan zou het exploderen. Er werd een soortgelijk apparaat gebruikt in de tweede wereldoorlog door de Duitsers genaamd de Enigma Machine, waarop de Spektor of Lektor gebaseerd is.

De Vur zegt over dit verschijnsel :

‘Het rode laat de gezichten van het verleden zien … Door diepe misleidingen weten ze elkaar te winnen, door verlokkingen ... Zij verbergen hun waarheden tussen raadsels en verhalen ... en vinden elkaar terug op verborgen en afgelegen eilanden ... kundig bouwden ze hun muren ... maar elkaar bedrogen hebben ze nooit ... Ze spreken waarheid tot elkaar, goed verpakt ... Spreek tot mij in raadselen, in verhalen ongehoord ... leidt mij door de wildernissen van het leven, waar zoveel oren klaar staan om ons te vereten ... Spreek tot mij in verhalen en gedichten, door omwegen ... We moeten eerst onze wereld bouwen ... Ik voel je hand door je verhaal, ik voel je lippen door jouw raadselachtige taal ... een taal van tranen .... van leugens en van pijnen ... Leer mij die taal verstaan ... Je taal is wild en gevaarlijk ... woest, want je wilt geen indringers …’
(Het Halssnoer :38)

‘Even later liepen ze het dorp uit, en zochten naar de plek waar ze werden aangehouden. Daar moesten ze verder richting de Rode Zee. Maar alles was veranderd. Ze herkenden niets. 'Dat moet betovering zijn,' sprak het jongetje. 'Ik ken deze barbaren. Alles verandert hier de hele tijd, zodat niemand hier weg kan, en indringers hun weg niet kunnen vinden. We zitten hier vast. Alles zal in hun voordeel werken. Alleen door hun toverij kun je de weg vinden. Dat is een hopeloze zaak, want ik ken het niet.'
(De Riviervrouwen :45)

James Bond werd er op uitgezonden om deze machine te bemachtigen, maar het werd ook als lokaas gebruikt door de vijand om hem vast te zetten. Het was een groot complot. Het Rusland fragment is een fragment van Stepford. Er is een communistische, conforme basis, en door de decoderingsmachine stoot het ringen uit om de hierarchieen te maken, als een fuik. De machine is dus zo dualistisch als de wachters van Dordt. Dat is wat het kehatitische verschijnsel is. Je moet het juiste pad nemen, anders gaat het averechts werken.

Oh, het koude Rusland, als een moordkuil van het hart, wat ook een van de Nederlandse vertalingen is van ‘from Russia with love’, naast ‘veel liefs uit moskou’, als een visnet is het, een fuik. De wachters van Stepford zijn op jacht. Ze communiceren met bedriegelijke, verlokkende tekenen, als taal van de jacht, om onoplettende zieltjes op te nemen tot Stepford, tot robotten van de nieuwe wereld. Hoe te overleven in Stepford als je er niet uitkan ? ‘Leef in de droom binnen de droom, en decodeer het,’ zegt het nieuwe nummer van Abba. Vecht niet zomaar voor de opname, maar voor de ontsluiering.

Steeds dieper door de ringen van ijs. Het zijn allemaal permutaties, wisselingen van informatie. In de dieptes van Stepford drijft het ijs los, begint alles te ontdooien. Het zijn Russische wachters die de ark moesten beveiligen, Russische kehatieten.

Hoe kan iemand zoiets maken, de diepte erin ? Eens in de duizend jaren komen de permutaties in een lijn, en dan is alles zichtbaar, om daarna weer diep weg te zakken en alles te verraadselen. Wie oh wie kent het geheim van de wachters ? Ze staan daar met hun trommels. Ze zingen een nieuw lied, en marcheren op weg naar de eeuwigheid.

James Bond krijgt het aan de stok met de Smersh, een Russisch-stalinistische

contraspionage dienst. Hier is waar de poppetjes geprogrammeerd worden door zware marteling, zodat ze wel moeten toegeven, want niemand kan ver komen op het pijnpad van de Smersh. Het zijn inquisiteuren. Otdyel II, het departement van marteling en dood, was de centrale horror van deze terreur-organisatie, stelt het boek. Een vrouw stond aan het hoofd, en ze fluisterde liefdevol tot de martelaren, suggererende dat als ze zouden spreken, dan zal de pijn stoppen, en ze probeert haar slachtoffers aan te praten dat ze moe zijn van de pijn en willen dat het stopt, dus ze pretendeert ook dat ze hun wil kent en onder controle heeft, om het zo te beinvloeden, en dan spreekt ze tantaliserend over de vrede die ze dan zullen hebben als ze aan haar toegeven, en dat ze hun moeder is die hen kan helpen.

Het boek stelt dan dat als de ogen van de martelaren, haar slachtoffers, dan nog steeds weerstand boden, zou het fluisteren opnieuw beginnen, en zou ze suggereren dat dat wel heel dwaas was, want als hun moeder zou ze dan tot veel ergere maatregelen overgaan, dus eigenlijk ook zoals de farao in Egypte, die de lasten verdubbelde als er niet met hem werd samengewerkt.

Zo probeerde ze elke volwassene door pijn te veranderen in een baby die naar zijn moeder riep. Zo programmeerde ze haar robotten, in de vijftiger zestiger jaren mythologie. Het was het centrum van de Stepford chip, en zo werkten de wachters van Dordt ook met hun intimidaties. Ze gebruikte het moederbeeld en smolt zo hun zielen om, stelt het boek. Ze nam hun spijsverteringskanaal weg, opdat ze alleen nog maar zouden gehoorzamen. Vele jaren geleden had ik eens een droom over een octopus die was uitgezonden tot de buiken, om daar cirkels in te snijden, om zo van de ingewanden een papje te maken. Dit wordt geschreven in hoofdstuk 8 van het boek : het mooie lokaas. De Soviet unie wordt in het boek vergeleken met de bron van cocaine. Ook stelt het boek dat zij masochisten zijn.

Wat de Stepford Jezus betreft kun je gewoon zondigen, zolang je maar in hem gelooft. Je kunt de meest verschrikkelijke, lage, laffe dingen doen, maar als je het waagt niet in hem te geloven, of niet goed in hem gelooft, of twijfelt, dan is het huis te klein. Ze moeten hem dus telkens gunstig stemmen en te vriend houden. Daar draait hun hele leven om in Stepford. Het is geen liefde, maar angst, en die wordt onderdrukt door de drugs van geloof. Dit is voor iedereen hetzelfde, als een soort Russische, communistische Jezus in dat opzicht. Wel is er een geslachtelijk onderscheid. Aan die regel mag ook niet getornd worden.

Ham zag zijn dronken vader Noach's naaktheid, wat in het Hebreeuws ook betekent dat hij zijn sluwheid doorzag, zijn onreinheid, en hij vertelde het aan zijn broeders. Daarom vervloekte Noach hem. Hij had het geloof van zijn vader ontmaskerd, er doorheen geprikt, als in een ontwaking, en nu hielp hij ook anderen te ontwaken. Stepford explodeerde toen. Laten we daarom ook getrouwe Hamieten zijn.

Stel je voor : Ellenlange Russische straten met grote leegstaande winkelappartementen, en ook ellenlange Turkse straten met grote leegstaande winkelappartementen, met de lichten nog aan, en die beginnen elkaar dan te kruizen ergens. Het communisme wordt verdiept en ontmaskerd in het midden oosten, en zo is men een minore geworden, de mindere, ascetische broeder die tot ontwaking is gekomen, de naaktheid van Noach heeft gezien, en daardoor vervloekt is, niet meer kan kopen en verkopen in Stepford, omdat men het Stepfordse merkteken van het beest niet heeft genomen. Dan ben je een buitenbeentje, een outcast, een zwart schaap. Dat is waar in principe 'From Russia with Love' over gaat uit 1957 (boek) en 1963 (film). James Bond boog niet voor het Russisch complot, maar ze hadden hem bijna te pakken. Hij moest de decoderingsmachine weten te bemachtigen, in de diepte van deze Russische Stepfordse put, wat in een van de Nederlandse vertalingen ook 'de moordkuil van het hart' werd genoemd. Door marteling programmeerden ze hun pionnen, door angst en pijn, niet door liefde, en zo werden ze tot poppen, en moesten James Bond in een hinderlaag lokken, want James Bond was 'larger than life', die prikte door hun systemen heen, die had Noach 'naakt gezien', als een hedendaagse Ham, en was zo onder hun vloek gekomen. James Bond had teveel gezien, en daarom moest hij uit de weg geruimd worden. Aan het einde krijgt hij een confrontatie met de leidster van het complot, de Stepfordse 'mother russia', want ze komt hem opzoeken als een schijnbaar onschuldige huiswerkster, en dan slaat ze toe. Haar speciale wapen is een pin die uit de punt van haar schoen tevoorschijn schuift om hem daar mee uit te schakelen, maar een van haar eigen gebrainwashte spionnen neemt het dan voor James Bond op, en schakelt haar uit. Dit is ook heel symbolisch, want James Bond is diep in de midden oosten put en de russische put gegaan om de geheime machine te vinden die raadselen kan ontsluieren, dus hij komt tot de voet van het probleem, tot de bron. Hij ziet Noach naakt. Hij ontmaskert de aartsvader, en zo ook de aartsmoeder, in diepgaande psycho-analyse, en die voet heeft een gemene punt. Die punt moet dus nog geanalyseert worden en gedecodeerd, en dat gaat dus gebeuren door de bevrijding van de Stepford-pionnen. Denk dus niet alleen aan jezelf. Er ligt een shamanistische opdracht. Wees een getrouwe Hamiet die wat hij had gezien ook doorvertelde aan zijn broeders.

Is dat letterlijk ? Nee. Het is strategie. Hoe breng je een boodschap veilig over tot de gevangenen van een bezet land ? Dat gaat niet rechtstreeks. Je moet je

boodschap goed verpakken en goed richten, en de nodige omwegen te maken om de alarms van het systeem te omzeilen. Stepford loert. Stepford wacht. Stepford meent het. Wees dus geen roekeloze dwaas. Elke Hamiet heeft met dit kehatitische verschijnsel te maken. Stepford is een priesterschap. Maak je een verkeerde stap, dan wordt je tot een pop. Dan moeten anderen jou bevrijden. Alles wordt in de gaten gehouden. De octopus heeft vele tentakels, dus pas op. Als je denkt hem te slim af te zijn, dan heeft hij je al bedrogen. Wie meent te staan, zie toe dat hij niet valle.

In hoeverre ben je nog een robot van Stepford, en waarmee ga je dan nog je tijd verdoen ? Ze programmeren door conformisme, door roddel, als valse Hamieten die vleselijke naaktheid koesteren, die mensen graag in hun hemdje zetten, die het voortdurend hebben over uiterlijkheden en ermee dwepen, omdat ze zoveel te verbergen hebben. En het verkoopt ook zo goed. Ze maken reclame voor Stepford, waar alles voor het oog is. Ook zij hebben Noach naakt gezien, maar dan op een hele andere manier, als Stepfordse Hamieten. En zij zijn dronken, net als hem, als Stepfordse mannequins en etalage poppen. Ze zijn allen achter glas, en zij slapen als Doornroosje, totdat iets prinselijks hen wekt. Als Sneeuwwitje in een glazen kist zijn zij vergiftigd.

Uit : De Wachters van Dordt, Uitgave : coab, 2021

DE KONINGIN VAN DE REUZEN

Een meisje uit de klas had me verteld dat ze waren gekomen. Ze stonden bij het hek. Ze stonden hier al vele jaren, maar ze had het mij nog nooit eerder verteld. Ze sprak vaak met hen. Het hek stond aan het weiland. Ik ging er naartoe en zag hen daar staan. Ze hadden lange neuzen, ze waren lang als reuzen en dun. Ander Jan, Schone Jan en Klapper Jan heetten ze. Schone Jan sprak niet, nooit eigenlijk. Dat had het meisje verteld. Ander Jan nam het woord en sprak heel monotoon, als een robot.

'De oranje zon kan niemand verslaan,' zei Ander Jan. 'Het is de wilde zon van abstractie en symboliek.'

Ik keek in de lucht en zag de oranje zon, wild blazende. Het was geen hete zon van vuur. Het was ander spul. Ik vroeg me af waarom ze het dan zon noemden. Maar het was de oranje zon.

'Je bent een getrouw soldaat,' zei Ander Jan. 'Pijn moet, maar we gaan je dronken maken.'

Ik keek hem vreemd aan, onderzoekend.

'Niet van alcohol natuurlijk,' zei Ander Jan, 'maar van de oranje zon, of laten we het oranje bron noemen, de natuurbron van de reuzen.

'Ik heb teveel vijanden,' zei ik. 'Ze liegen allemaal over mij alsof het niets kost. Ze schieten me telkens overhoop met leugens. Hoe kan ik dan dronken worden van de oranje bron ?'

'Die vijanden zijn slechts steenkool, in onze fabriek,' zei Ander Jan. 'We kunnen het goed gebruiken.'

'Oh, als brandstof,' zei ik.

'Zoiets,' zei Ander Jan, 'voor de oranje bron van abstractie en symboliek.'

'Ik zie het,' zei ik.

Toen ineens begon Klapper Jan als een gek op ons te schieten, maar de kogels deden geen pijn. We werden dronken, dronken van de oranje bron, de natuurbron van de reuzen. Ineens zag ik de grotere contexten, en zag ik de fabriek van steenkool.

'Ja,' riep ik. 'Ik zie het. Klapper Jan, je bent geweldig.' Ik was dronken van de reuzenbron, en het maakte me slim. Ik kon de symboliek van alle dingen zien, en het abstracte. Ik klom op een ladder tot de fabriek, en zag al het steenkool.

'Het is voor de oranje bron,' zei Ander Jan, 'niemand kan de oranje bron verslaan. We gaan er allemaal aan.'

'In de goede zin van het woord,' zei ik.

'Dat doet Klapper Jan nu altijd,' zei Ander Jan. 'Op het hoogtepunt van het gesprek.'

'Ik zie het,' zei ik, terwijl mijn dronkenschap een beetje begon te kalmeren.

Ik werd toen wakker in de klas naast het meisje. 'Wat heb je me gegeven ?' vroeg ik, nog steeds een beetje dronken, nog steeds een beetje in een roes.

'Oh, klapperjannetjes,' zei ze. 'Lekkere snoepjes voor als de onderwijzer weer heerlijk saai is.'

Ik keek haar aan, glimlachend. 'Dus jij kent ze ook, die drie Jannen ? Ander Jan, Schone Jan en Klapper Jan ?' vroeg ik.

'Oh ja,' zei ze. 'Ik heb zelfs een keer met ze gevoetbalt.'

'Zeg, waar koop je die dingen eigenlijk, die klapperjannetjes ?' vroeg ik.

'Oh, mijn moeder geeft ze me weleens mee,' zei ze, 'voor als de lessen te saai en te vervelend worden, maar niet teveel per week,' lachte ze.

'Wat lief van je dan, dat je mij ook zo'n klapperjannetje hebt gegeven,' zei ik, 'en dat terwijl je ze zelf ook zo hard nodig hebt.'

'Nou ja,' zei ze, 'mijn tante verwent me er ook weleens mee, heel stiekem, en

dan geef ik ze vaak aan anderen, anders wordt het te bont,' lachte ze.

'Mijn moeder geeft ze me anders nooit,' zei ik. 'Ik ben blij dat ik naast jou in de klas zit. Ik had er nog nooit eerder van gehoord, maar waar worden die dingen verkocht, want ik wil niet afhankelijk van jou worden.'

'Mijn vader maakt ze,' zei ze.

'In een fabriek ?' vroeg ik.

Ze knikte.

'Waar maakt hij het van ?' vroeg ik.

'Dat heeft hij me nooit verteld,' zei het meisje, 'maar Ander Jan zei van steenkool.'

'Van zijn vijanden dus ?' vroeg ik.

'Ja,' lachte ze, 'van hen die leugens over hem vertellen. Daar maakt hij steenkool van, en dan klapperjannetjes, tenminste dat zegt Ander Jan, en dan ben ik altijd dronken, in een roes.'

'Van die oranje reuzenbron ?' vroeg ik.

'Nee, van die klapperjannetjes,' lachte ze.

'Ja, maar dat doet Klapper Jan dan toch met zijn kogels van de oranje bron die geen pijn doen, maar dronken maken, en alle grotere contexten laten zien ?' vroeg ik.

Ze lachte. 'Ja, dat is hetzelfde,' zei ze, 'maar dat zit in die snoepjes. Mijn vader verkoopt ze.'

'Is het duur ?' vroeg ik.

'Welnee,' zei ze. 'Als je een getrouw soldaat bent kom je er zo langs.'

'Langs wat ?' vroeg ik.

'Langs de fabriek,' zei ze lachend.

'Ander Jan zei dat ik een getrouw soldaat was,' zei ik. 'Waar is die fabriek ?'

'Als het goed is heb je die gezien,' zei ze. 'Het is de steenkool fabriek.'

'Ja,' zei ik, 'toen je me een klapperjannetje had gegeven. Kun je me er meer geven ?'

En toen is ze me gaan chanteren en omkopen, allemaal voor meer van die klapperjannetjes. Ik moest allerlei dingen voor haar doen in ruil voor de klapperjannetjes. Ik moest ook mee naar haar kamer om daar op te ruimen, enzovoorts. Maar ja, zo kreeg ik dus wel meer klapperjannetjes, ook al was ik bijna haar butler geworden of lakei, want ze waande haarzelf wel ineens de koningin van de reuzen. Als ik met Ander Jan sprak klaagde ik er weleens over. Dan zei hij altijd : 'Pijn moet, maar we gaan je dronken maken.' En dan begon Klapper Jan altijd op het hoogtepunt van het gesprek te schieten met de kogels van de oranje natuur bron van de reuzen, en dan kreeg ik hogere inzichten, zag ik grotere contexten. Eigenlijk was het een heel aardig meisje, gewoon heel erg slim. Ze gaf me zo wat afleiding, en zo groeide ook ons contact. Het was gewoon eigenlijk heel erg zakelijk, maar beiden hielpen we elkaar wat, in dat verschrikkelijke gevecht op die verschrikkelijke school.

Einde

Uit : De Onkrant, verzamelingen nr. 2

GELUK BIJ EEN ONGELUK

'Ik was met een bevrijdingsteam in een vliegtuig in de oorlog. Het vliegtuig werd geraakt door de vijand en vloog toen tegen een rots en stortte de zee in. Ik overleefde het niet. Mijn hersenen konden de crash niet verwerken, en vertaalden het toen als een moeder. Hier werd ik dus bij geboren, terwijl het dus eigenlijk het ongeluk was wat mijn hersenen niet konden verwerken. Wat een verschrikkelijke strijd had ik met die moeder, de ene leugen op de andere leugen, en ze roddelde zonder grenzen. Altijd dacht ze het beter te weten, terwijl ze een verstrooid warhoofd was. Gek dreef dat kreng me, tot het punt dat ik niet meer wilde leven en met het mes aan mijn pols stond, avond na avond, allemaal vanwege die tering moeder. Maar het was dus dat ongeluk wat ik niet had overleefd in de oorlog, en wat mijn hersenen niet konden verwerken.'

'Okay,' zei ik toen ik het briefje las. 'Die persoon, man of vrouw, loopt te schelden als een ketter, maar begrijpelijk. Wie zou er zo'n heks van een moeder kunnen verdragen ? En dat was dus een ongeluk wat hij of zij had gehad, en wat zijn of haar hersenen niet konden verwerken, en dat werd toen vertaald als een moeder die hem of haar het leven zuur maakte ? Wonderlijk fenomeen … reincarnatie ? En als dit waar is, wat is er dan niet nog meer doorvertaald door de hersenen in andere dingen, omdat de oorspronkelijke gebeurtenissen te zwaar en onverteerbaar waren ? Maar zie waar het deze persoon naartoe heeft geleid, want hij of zij wilde zichzelf of haarzelf hierdoor van het leven beroven ?

Nou, dat was dan niet gebeurd volgens iemand anders. Uiteindelijk was die persoon toch nog goed terecht gekomen ergens. Ik begon me direct af te vragen wat mijn eigen hersenen hadden doorvertaald wat ik niet kon verwerken. Ja, ik had ook een tering moeder. Ik schrok eigenlijk van mijn gedachten. In mezelf was ik nu ook aan het schelden als een ketter toen ik aan haar dacht. Zou dat betekenen dat ik ook een ongeluk had gehad in mijn vorig leven waardoor ik was opgescheept met zo´n kreng ? Het bloed haalde ze onder mijn nagels vandaan. Daarom ben ik maar voor de krant gaan werken, om het te kunnen verwerken en overleven. Ik

typte wat in, maar alle letters en tekens van mijn keyboard bleken verwisseld te zijn, dus er stonden hele andere dingen dan wat ik had ingetypt. ´Dat zei ik helemaal niet !´ riep ik. Ik dacht weer na over mijn moeder die alles wat ik zei altijd omdraaide en verkeerd uitlegde.

Ik sprak er met de anderen over, en zij probeerden mij te kalmeren. Soms is het ook wel confronterend om bij de krant te werken. Het kan zoveel van het verleden ineens omhoog halen, maar het stukje liet me wel zien wat er gaande kon zijn. Ik kon ook een ongeluk gehad hebben in mijn vorige leven, en dat mijn hersenen dat noodgedwongen als mijn moeder vertaalden. Wat een gedoe, maar wel begrijpelijk. En is zo´n kreng van een moeder dan geen uitnodiging om het zelf beter te doen ? En dat is ook wel nodig, want er zijn zovelen die een moeder nodig hebben. En zou dat niet uiteindelijk de genezing van het ongeluk zijn, wanneer we zelf moeder worden, te beginnen moeder van onszelf, en dan ook voor anderen die dit nodig hebben, ook om ze het goede voorbeeld te geven ? Ik denk van wel. En omdat ik er de therapeutische waarde van inzag besloot ik het stukje toch te plaatsen, met de woorden van mijzelf erbij, nadat ik ze verbeterd had, want het keyboard had alles omgedraaid. Mocht er nog een fout instaan, dan weten jullie hoe het gekomen is : door het ongeluk, door mijn moeder of door het verdraaide keyboard. Ik noemde het stukje : ´geluk bij een ongeluk.´

GELUK BIJ EEN ONGELUK II

Ik was wel geïnteresseerd in dat soort mensen. Zij hadden in ieder geval wat te vertellen wat bovennormaal was. Het was een keer wat anders, en het zette mensen aan het denken. Zo ging ik eens naar een bijeenkomst van zulke mensen. Ik kwam daar ook een piloot tegen. Hij beweerde dat zijn vader eigenlijk de kogel was die door zijn kop ging in een vorig leven. Ik heb hem er verder niet over doorgevraagd. Het zou wel te traumatisch voor hem wezen, maar ik vroeg me af wat mijn vader dan wel niet kon zijn. Misschien ook wel een kogel door me kop in mijn vorige leven. Hersenen konden het niet verwerken, dus maakten ze er maar een vader van, omdat het je altijd bijbleef. Zo kreeg het wat handen en voeten en kon je er nog wat mee, maar ik had zeer zeker geen makkelijke vader, en dat kon je ook niet verwachten van de kogel die door je kop was gegaan in een vorig leven. Natuurlijk was het maar speculatie, maar ik had een gevoel dat het weleens waar kon zijn. Ik bleef maar naar de piloot kijken. Hij had zijn helm nog op, motorpak aan. Zijn motor stond buiten. Hij werkte op een vliegveld dichtbij. Hij was ook vlieg instructeur.

Hij vertelde me daarna hele verhalen. Ik besloot het in de krant te zetten waarvoor ik werkte, en wat ook de reden was dat ik op die bijeenkomst was. Ik had al vaker dit soort stukken geplaatst. Toen ik het verhaal van de piloot plaatste kreeg ik er heel veel reacties op van mensen. Ze hadden allemaal hun eigen verhalen en vermoedens. Ze speculeerden wat hun ouders waren, wat het voorstelde in hun vorige levens, dat het allemaal onverwerkte problemen waren. Het viel me op hoeveel mensen problemen met hun ouders hadden. Gaat het dan zo, dat wanneer je ergens aan komt te overlijden, dat het dan zich vormt tot je ouders in je leven daarna ? Werkt het zo in je hersenenen ? Ik vond het een interessante theorie. Zoiets bleef dan altijd bij je, en kreeg handen en voeten, en gaf je ook weer nieuwe geboorte, een nieuw leven, en bleef maar op je inwerken, als ouders. Het had dus voordelen en nadelen. Je moest er telkens weer opnieuw doorheen, als een herbelevenis. Dat kon heel zwaar zijn, maar zou je ook weer nieuwe inzichten kunnen geven, nieuwe handvaten. Het was wat ze op die bijeenkomst het mysterie van de oranje zon noemden, van de oranje natuurbron van de reuzen, een bron van symboliek en abstractie om dingen door creatieve omvorming te verwerken door het te verdiepen. Ik vond dit een interessante theorie.

Iets kon dus waarheid zijn, of niet direct waarheid zijn maar toch waarde hebben, en zo konden zelfs leugens een bepaalde waarde hebben, omdat het slechts symboliek was, abstract. Het was een bepaalde taal, een bepaalde terminologie. Ze noemden zichzelf daarom ook de oranje leugenaren. Zij predikten een oranje pad van ogenschijnlijke leugens die toch een bepaalde symboliek en abstractie waren van de waarheid om het handen en voeten te geven, om het bruikbaar te maken, dus uiteindelijk kwam je dan toch via een omweg bij de waarheid uit. Ik vond dit wel een interessante theorie, of bijna theologie. Hoevaak moet iets zich vervormen om zichzelf uiteindelijk te genezen ? Is dat niet een proces van creatie ? Het gaat door allerlei etappes heen. Maar zou je zo niet alles kunnen goedpraten ? Oh, lang leve de leugen ?

Nee, het was slechts oorlogsstrategie, een verhalende techniek, om van iets slechts iets goeds te maken, een geluk van een ongeluk. De oranje leugenaars waren dus een soort dokters die een medicijn gebruikten, een zeer eigenaardig medicijn. Zij vormden voor hun eigen bescherming alles om, anders zou het hen verwoesten. Zo bleken zelfs de hersenen te werken. Zo bespraken zo ook in grootste detail het leven van de octopus die hetzelfde scheen te doen.

Doordat ik de verhalen in de krant liet zetten begonnen er steeds meer van zulke groepjes te ontstaan. De oranje leugenaars waren niet meer te stoppen. Maar hoe mooi en creatief hun verhalen ook waren, het maakte mij er niet rustiger op. Het haalde mijn boosheid niet weg over het kwaad op deze wereld. Ik vond ook dat de waarheid maar eens goed verteld moest worden. Voor mij waren het nog steeds rondvliegende kogels, alsof ik in een

cowboyfilm terecht was gekomen. Ja, die verhalen waren leuk en helder, maar het begon me steeds bozer te maken. Het werd van kwaad tot erger. Maar ja, dat noemden ze de vinger op de zere plek leggen. Het was als zout op de wond. Oh, wat beet het. Het was genadeloos, zo confronterend.

Soms liepen ze met oranje kappen door de stad, die in een punt uitliepen, die oranje leugenaars. Het waren een soort monniken. En zo ontstonden ook de oranje kerken, in alles de symboliek zien, maar ik werd steeds kwader over het onrecht in de wereld. ´Mooi zo,´ zeiden ze, ´dat is ook de bedoeling. Alles wordt ontmaskerd.´ Het waren immers geen tovenaars, maar boodschappers, verhalen vertellers, om de mensheid wakker te maken.

Ik moest mijn eigen vader en moeder worden. Een ander het allemaal laten doen zou slechts een kogel door de kop zijn. Ik moest genezen door zelf de gaten op te vullen, niet slechts in theorie, maar ook in praktijk. Maar ik merkte dat een bepaalde wond maar niet wegging, en het oranje mysterie bleef erover hangen. De oranje leugenaars zeiden dat het een zintuig was. Ik moest eerst de grotere contexten zien. Daartoe ging per slot van rekening de kogel door de kop. Ze hadden het daarom over de komst van de reuzen, de grotere contexten. Daar wachtten ze op. Ik moest dus geduld hebben, net als hen, en roeien met de riemen die ik had. Ik kon niet op dingen vooruit gaan lopen.

De oranje leugen was een groot lijden, want het was een zintuig. De optochten van de oranje leugenaars werden groter en groter, en ze hielden ook optochten door de wildernis. Ze zongen vaak hun liederen van het lijden. Ook zongen ze over de komst van de reuzen, over de komst van de oranje bron.

Op een dag was het zo ver. De oranje zon was gekomen, en ik kon alleen maar kijken en kijken.

Einde

Uit : De Onkrant, winterboek

DE HEMELSE PIJLEN

De voorouders hadden een bijbel in elkaar gefrommeld zo goed en kwaad als het ging, wat zeker nog niet het eindresultaat was, maar een noodbijbel. Er stonden belangrijke dingen in, maar ook gevaarlijke dingen. De mens was nog in de macht van het vlees, ook religieus gezien. Vandaar dat de vervangbijbel moet komen, de nieuwe eerste bijbel. De voorouders vragen hier ook om. Die zijn nu om ons heen in een andere energie vorm.

In de nieuwe eerste bijbel wordt er gesproken over hemelse pijlen om de schelp van het vlees waarin de mens nog opgesloten zit te doorbreken, zodat de ziel vrijkomt. Deze verbrokenheid is belangrijk en dienen we ook te aanvaarden. Ken je de hemelse pijlen in je leven ? Heb je ze aanvaard ? De mens moet tot de innerlijke tranenrivieren komen, wat een beeld is van de vrijmaking van de ziel. De mens zit vol met vleselijke gedachten, en dat heeft zich lopen oppotten, en dat heeft de huidige wereld geschapen, buiten de paradijs aarde. Daarom moet de schelp doorbroken worden door de hemelse pijlen, zodat het leven weer kan stromen, de ziel kan vrijkomen. Zo komt de mens weer in contact met de hemel, en zo kan de mens weer geleid worden door de hemelse stromen. Die zijn zo sterk, zo bruisend, dat de mens zich daar niet tegen kan verzetten, tenminste als zo’n mens is vrijgemaakt. Het gaat niet buiten de hemelse pijlen om. De Vur sprak daar al over, in de tweede bijbel, maar nu is het tijd om juist door de hemelse pijlen te komen tot de nieuwe eerste bijbel, dat wat diep opgesloten lag. De wachters van het vlees moeten door deze pijlen wegvallen.

De mens zit te vol met het vlees. Dat heeft zich met lagen over de hersenen gelegd, zodat de mens de stem van de hemelen niet meer kan verstaan en volgen. Het vlees heeft heel veel surrogaat gemaakt, en de mens heeft er genoegen mee genomen. Dat is de aard van het vlees. In die zin moet er dus een vleesvervanger en een bijbelvervanger komen. Het is een hemels visserswoord. Er zal een hemelse vissersboot komen. De pijlen zijn gericht op het vlees. Die pijlen zijn dus hemelse woorden. Die zullen nieuwe hormonen in de hersenen aanmaken, en nieuwe neurale paden, zodat de mens doorgang vindt. Het vlees zal stikken, maar de ziel van de nieuwe mens zal tot leven komen. Dan voel je je ineens een heel ander mens. Dan ben je niet meer wat anderen van je hebben gemaakt.

Uitgave : Rodenbergs Predikanten Fonds (RPF)

DE TATOEAGE

Europa was brandende, dus toen moesten ze wel naar Amerika.
Er stond een groot schip als de ark van Noach, en velen gingen aan boord die dag.
Ze vertelden elkaar allemaal verhalen over hoe mooi Amerika zou zijn.
Het was een prachtige reis die ze nooit meer zouden vergeten.
Maar toen ze eindelijk in Amerika aankwamen was alles het tegenovergestelde.
En toen vertelden ze eigenlijk alleen nog maar verhalen over de prachtige reis, hoe mooi het was geweest.
Nee, naar Europa konden ze niet meer terug, want Europa was brandende, en in Amerika wilden ze ook niet zijn. Maar die reis, die prachtige reis, die zouden ze nooit meer vergeten. In

kinderhoofden en kinderharten werd het geprent. Op hun sieraden werd het beschreven, ingekerfd, de dagen van die mooie reis.
Hij had een tatoeage van twee trouwringen in zijn nek.
Dat was zo bij zijn geboorte bepaald.
Hij zou uitgehuwelijkt worden.
En toen begon alle ellende.
En toen was Europa brandende.
De tatoeage deed altijd pijn, ook in Amerika.
Hij heeft het meisje nooit gezien, want ze stierf al jong.
Aangereden …
De tatoeage deed zo'n pijn dat hij zich als een invalide voelde.
Hij voelde zijn bloed niet stromen.
Alles zat vast.
Hij was in een halve coma.
En Amerika was niet wat ze zeiden dat het was.
En terug naar Europa kon hij niet, want het was brandende.
Maar die reis, die prachtige reis, die zou hij nooit vergeten.
Ze waren zo vol met dromen, verhalen, over het mooie Amerika.
Kinderen met blijde gezichten.
Maar in Amerika werden ze allemaal getatoeeerd.
Het brandende Europa voor altijd in hun harten.
Uitgehuwelijkt tot iemand die ze nooit meer zouden zien.

Oh Amerika, het schone land,
Weerspiegelende de tranen van een vergeten land,
Oh Amerika, het brandende hart,
Van herinneringen waar je niet aan kunt ontkomen,
Tatoeages te diep,
Maar een prachtige reis van dromen.

Uit : De Onkrant, verzamelingen nr. 3